

“Əsgərlikdə dava etmədiyim gün olmurdu” Füzuli Musayev: “İmkan olmadığı üçün gəncliyimdə istədiyimi edə bilməmişəm”

1995-ci ildə Meksikada keçirilən dünya çempionatında Azərbaycan idmançısı dünya çempionu olur. Həmin idmançı pedestala qalxır, orada Azərbaycanın bayrağı asılıb, himni çalınacaq. Himn çalınmamışdan əvvəl idmançının qazaxıstanlı olduğu elan edilir. O, təşkilatçılara müraciət edib səhvlərini düzəltmələrini istəyir. Onun etirazı həllini tapmır, təkrar elanda yenə Qazaxıstan idmançısı kimi təqdim olunur.

Bundan qəzəblənən idmançı Azərbaycan bayrağını küreyinə ataraq əlini sinəsinə vurub üzünü zala tutub qışqırır: “Azərbaycan, Qazaxıstan yox”. Həmin idmançımız polkovnik, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin idman sağlamlıq klubunun rəisi, Azərbaycan Taekvondo Federasiyasının birinci vitse-prezidenti Füzuli Musayevdir.

Qeyd edək ki, F.Musayev 1991-ci ildə SSRİ, 1992-ci ildə Avropa çempionu olub. 1995-ci ildə Meksikada, 1997-ci ildə Avstraliyada dünya çempionu adını qazanıb. Hazırda karate üzrə qara kəmə 7-ci dan ustasıdır.

F.Musayevlə bu dəfə idman karyerasından yox, keçmişindən, uşaqlığından, gənclik illərindən danışdıq.

“UŞAQLIQDA DƏCƏL, DAVAKAR OLMUŞAM”

1962-ci ildə Gəncədə fəhlə ailəsində anadan olub. Uşaqlığı da elə həmin şəhərdə keçir. İndi olduğu sahəyə baxanda düşünmək olar ki, uşaqlıqdan idmana böyük həvəsi, marağı olub. Düzdür, idmanı sevib, amma gələcəkdə bütün həyatını həsr edəcəyi bir işi olacağı ilə bağlı xəyal qurmayıb: “O zaman orta məktəbi bitirib, ali məktəbə daxil olmaq kimi xəyal qururdum. Arzum hüquq-mühafizə orqanlarına qəbul olmaq idi. Uşaqlıqda dəcəl, davakar olmuşam. Professional səviyyədə məşğul olmasam da, həvəskar səviyyədə idmana bağlılığım var idi. Heç vaxt uşaqlıqda idmançı olmağı arzulamamışdım. Güləş, boksla məşğul olan dostlarımla olsaydı, idman peşəkar səviyyədə məni cəlb etməzdi”.

İdmanla yanaşı, musiqiyə də həvəsi olur, hətta məktəb illərində sinif yoldaşlarıyla birgə musiqi qrupu da yaradırlar: “O vaxt ailələrdə mütləq kiməsə musiqi ilə məşğul olurdu. Mən də qarmon ifa edirdim. Götürmə qabiliyyətim yaxşı olduğu üçün qısa müddətdə qarmonda gözəl ifa etməyi öyrənmişdim. Sonra gitarada, zərb alətlərində ifa etdim. 14-15 yaşım olanda “Boney M”, ABBA, “Bitlz” kimi rok qruplarını dinləyirdim. 7-8-ci sinifdə oxuyanda zərb alətləri ilə bağlı bir qrup da yaratmışdıq. Uşaqlığım maraqlı olub. Musiqini sevsəm də, həyatıma çevrilə bilmədi”.

“DƏRSDƏN SONRA KƏND TƏSƏRRÜFATI İLƏ MƏŞĞUL OLURDUM”

Ailədə maddi vəziyyət yaxşı olmur deyər, orta məktəb illərində dərslərinə kifayət qədər vaxt ayıra bilmir, buna görə ali təhsil alma da çətinləşir. Amma tale elə gətirir ki, uşaqlıqdan arzuladığı sahəyə gəlib çıxır: “Keçmişimdən danışmaqdan çəkinmirdim. Fəhlə sinfindəndiydik, ailəmiz böyük idi, 7 uşağıydıq. Valideymlərimiz bizim yeməyimizi, geyimimizi qarşılamaqda çətinlik çəkirdilər. Mən o çətinlikləri gördüm. Məktəbdə elə də yaxşı oxuya bilmədim. Dərsdən sonra heyvandarlıqla, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olurdum. Dolanışıq üçün hər şey edirdik. 14 yaşımından fəhləliklə məşğul olmağa başladım. 3-4 özümlə kimi fiziki güclü uşaqla gedib dəmir yol vağzalında yük boşaldıb pul qazanırdıq. Günüməzə 100 manat verirdilər, aramızda bölürdük. 14 yaşımından ailəyə pul getirə bilirdim. İdmanla məşğul olmağa vaxtım, heyim yox idi, amma polis orqanlarında çalışmaqla bağlı arzularım var idi. Tale elə gətirdi ki, birbaşa ora gedə bilməsəm də, karate vasitəsilə o işə gəlib çıxdım. Beləliklə, 21 il polis orqanlarında çalışdım”.

“ƏSGƏRLİKDƏ OLDUĞUMUZ ŞƏHƏRİN ADI XƏRİTƏDƏ YOX İDİ”

1980-ci ildə Rusiyanın Arxangel'sk vilayətində hərbi xidmətə yollanırdı: “Əsgərliyəm çox çətin yerdə olub. Həmin hərbi hissə ballistik raket tayinatı idi. Ballistik raketlərlə dünyanın hansı nöqtəsini istəsən vurmaq olurdu. Ona görə həmin yer tam məxfi idi, hansı hərbi hissədə olduğumu tam demirdilər. Əsgərlikdə olduğumuz şəhərin adı da xəritədə yox idi. Qida ilə normal təmin edilirdik. Amma o zaman əsgərlik çətin idi. O vaxt mən əsgərlikdə olduğum yerdə cürbəcür millətlərin nümayəndələri var idi. Onların arasında baş çıxarmaq asan deyildi. Bəzən hansı millətin nümayəndəsi daha çox olurdusa, onlar özlərini daha rahat hiss edirdilər. Amma buna baxmayaraq, əsgərlikdə qısa müddətdə böyük hörmət qazanmışam”.

“ƏSGƏRLİKDƏN SONRA ÖZÜMƏ SÖZ VERDİM Kİ...”

Həvəskar olaraq marağ göstərdiyi idman əsgərlikdə onun köməyinə çox çatır. Elə peşəkar səviyyədə idmanla məşğul olmağa da hərbi xidmətdən sonra qərar verir: “Əsgərlikdə belə idi ki, bir il öncə gələnlərin yanında yeni gələnlər uşaq kimi olurdular. Yeni gətdiyimdə əsgərlikdə ilk davam bir il mənədən öncə gələnlərlə oldu. Bir-ikisini döyəndən sonra gücümə bələd oldular, çəkinməyə başladılar. Ümumiyyətlə, əsgərlikdə dava etmədiyim gün olmurdu. Ləqəbimi “karateist” qoymuşdular. Soruşanda karate ilə məşğul olduğumu deyirdim. Bir-iki davadan sonra hərbi hissənin komandiri dedi ki, bu nə karatedir, gündə bir dava salırsan. Kapitan Belotrovu çağırıb məni yoxlamağı ona tapşırırdı. Kapitan məni zala apardı və bir-iki fənd göstərməyimi istədi. Heç nə etmədim. Çünki heç nə bilmirdim. Dedi ki, ya sən yaxşı karateçisən, ya da heç nə bilmirsən. Mən cavab vermədim. Amma fiziki hazırlığıma bəyanmışdı. Sonra dost olduq, karatenin bəzi fəndlərini mənə öyrətdi. Əsgərlikdən sonra özümə söz verdim ki, mütləq karate ilə məşğul olacam”.

“YARIYA ÇATANDA AŞAĞI BAXDIM, AYAQLARIM ƏSDİ”

F.Musayev hərbi xidmət illərindən bir xatirəsini də bizimlə bölüşdü: “Hərbi hissəməz şəhərdəydi, raketlər buraxılan yer isə oradan 40 km məsafədə meşəlikdə yerləşirdi. Bizi ora aparmışdılar. Orada isə bəlkə də 50 mərtəbəli bina hündürürlüyü olan qüllə var idi. Əsgər yoldaşlarım dedilər ki, ora heç kim çıxıb bilməz. Dedim mən çıxacağam. Lovğalana-lovğalana getdim. Özümə boya və fırça gö-

türdüm. Dedim çıxanda orda olduğuma dair bir iz qoyum. Yarıya çatanda aşağı baxdım, ayaqlarım əsdi. Dedim, mən nə dəlilik edib bura çıxdım. Amma sözü demişdim deyər, etməliydim. Çıxdım və ora Azərbaycan dilində böyük formada “Gəncə 80-82” sözünü yazdım. Nə qədər vaxta çıxdığımı deyə bilmərəm, bir saata düşdüm, bir saat da yerimdə qaldım (gülür A.A.). İki gündən sonra komandir yazını gördü, əsgərləri yığıb kimin yazdığını soruşdu. O vaxt Gəncə yox, Kirovabad deyilirdi. Onlar Kirovabad bilirdilər deyər, Gəncənin bizə aid olduğunu düşünmədilər. Özbək, tacik və qazaxların üstünə düşmüşdülər. Üstündən 4-5 il keçəndən sonra ora hərbi xidmətə gedən bir azərbaycanlı məktub yazıb, həmin Gəncə sözünü yazdığım haqda eşitdiyini, buna görə təşəkkür etdiyini bildirdi”.

“...GƏNCLİYİMDƏ İSTƏDİYİMİ EDƏ BİLMƏMİŞƏM”

Universitet oxuyub arzuladığı sahədə çalışmır, işlədiyi zaman özünü təkmilləşdirmək üçün çalışdığı sahə ilə bağlı ali təhsil alır: “Polis Akademiyasına qəbul olanda artıq polis orqanlarında çalışırdım, cinayət-axtarış idarəsində kiçik əməliyyat müvəkkili idim. Əvvəlcə Texnologiya İnstitutunu oxumuşam, işim üçün lazım idi. Sonra Polis Akademiyasına köçürüldüm. 1997-ci ildə akademiyanı bitirdim. Qiyabi oxuyurdum deyər, işləyir, yarışlarda iştirak edirdim”.

Gənclik illərini istədiyi kimi keçirə bilmədiyini deyir: “İmkan olmadığı üçün gəncliyimdə istədiyimi edə bilməmişəm. Hər bir uşağın istəyəcəyi şeyləri istəmişəm. Məsələn, velosipedim olmağını

Aygün Asımqızı

istəyirdim, buna ailəmizin imkanı olmurdu. Gəncliyim əziyyətlə keçib, amma o əziyyətlə ki, bu gün bəhrəsini görürəm. O vaxt motosiklet arzum da var idi. Hətta dostlarla yığıb 4 nəfərə bir motosiklet almışdıq. Bir nəfərin evində saxlayırdıq. Evimizdəkilər mənim şərik olduğumu bilmirdilər. Həftədə bir dəfə mən sürürdüm. Amma sonra uşaqlıqda olan arzularımı yerinə yetirdim, velosipedim də var, motosikletim də”.

“TƏZƏ ŞALVAR, KÖYNƏK ALANDAN SONRA BAĞÇAYA GEDƏRƏM”

F.Musayev deyir ki, indi gənclərə valideynlər hər bir şeyi hazır təqdim etməyə çalışırlar, onları əziyyətlə nə isə əldə etməyə qoymurlar: “Əvvəllər övladların, indi də nəvələrim üçün nə isə etmək haqda düşünürəm. Amma bunun düzgün olmadığını bilirəm. Mentalitetimizə yaxın olan bu məsələni doğru yanaşma kimi qəbul etməm. Hardasa, kiməsə məni düzgün qəbul etməyə bilər, amma içi özüm qarışıq düz etmərik. Biz uşaqları arxayın salırıq, çalışmağa qoymuruq. Mən 14 yaşında necə qazanmışam? Yaponlar uşaqları 18 yaşa çatandan, ali təhsil alıb, işlə təmin olunandan sonra özlərindən uzaqlaşdırırlar ki, öz həyatlarını qursunlar. Evləndəndən sonra qonaq kimi gəlib gedə bilərlər. Yaponlarda valideynlər qocalarda evlərini dövlətə verir ki, uşaqları özləri qazansınlar. Çünki valideynləri də onlara ev verməyib. Özüm başda olmaqla uşaqlarımıza bu şeyləri daha başqa cür aşılmalıyıq.

Uşaq pul qazanmağın çətin olduğunu bilməli, bunun üçün işləməlidir. Uşaqlığımla bağlı bəzi şeylər yadımdadır, bəzilərini böyük bacım mənə danışdı. Şalvarım cırılib yamaq vurulanda, köynəyim köhnə olanda ağlayıb bağçaya getmək istəmişəm. Deymişəm ki, təzə şalvar, köynək alandan sonra bağçaya gedərəm. O vaxtdan özümə söz verdim ki, həyatda hər şeyi özüm qazanacağam. Şükürlər olsun ki, qazandım”.

“CAVANLIĞA QAYITSAM, EYNI HƏYATI YAŞAYARAM, AMMA...”

Keçmişdəki Füzuli Musayevlə bugünkü müqayisə etsək, o, çox şeylərin fərqli olduğunu deyir: “İstər daxili, istərsə də zahirə olaraq o vaxtkı Füzuli ilə indiki arasında yerlə göy qədər fərq var. Xarici görünüşü təbiidir. Daxili görünüşdə də yaş öz sözünü deyir. Özümü yaşlı hesab etmərəm. Bu gün hansı cavan karate ustası gəlsə, meydana çıxmağa hazırım. Amma zamanla həm həyat, həm işdə insan daha çox təcrübə qazanır. Məsələn, əvvəlki kimi tez əsəbiləşmərəm. Çox şeyi götür-qoy edib hərəkət edirəm, amma əvvəl fikirləşmədən hərəkət edirdim, sonra fikirləşirdim. Bir şeyə sevinirəm ki, mənəvi keyfiyyətlərimi itirməmişəm. Kiməsə köməyim deyər bilərəm, sahəyə yaxındırsa, çalışmışam kömək edim. Cavanlığa qayıtsam, eyni həyatı yaşayaram, amma bir az fərqli düşüncələrlə”.

“HAQQIN TƏRƏFİNDƏ OLSUNLAR”

Müsaibimiz sonda gənclərə məsləhətlərini də verdi: “Gənclərimizin düşüncələrinin dəyişməsinə çox istəyirdim. Bu gün internet və sosial şəbəkələr gənclərimizin şüurunu çox korlayıb. Artıq uşaq yaşlardan internetə daxil olurlar. Əvvəl biz qəzetdən oxuyurdıq. İnternetə daxil olan kimi hansısa bir gəncin intihar xəbərini oxuyuruq. Axı onlar nə yaşayıblar ki, intihar edirlər? Sosial problemləri əsas səbəb olaraq yazırlar, amma daxilə olan mənəvi problemin rolu böyükdür. Gənclərimizə arzu edərdim ki, millətçi olsunlar, torpaqlarını sevsinlər, həmrəyliyimizi qoruyub saxlasınlar, böyük sözü ilə oturub-dursunlar. Böyüklər heç vaxt pisi məsləhət görməzlər. Böyüklər isə valideynlər, sonra da müəllimlərdir. Bir də idmana meyilli olsunlar. Şərt o deyil ki, peşəkar idmançı olsunlar, idman sağlamlıq cəhətdən çox yaxşıdır. Bir də haqqın tərəfində olsunlar”.